

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครู และผู้ปกครอง เกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูกับผู้ปกครอง เกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านต่าง ๆ ของนักเรียนมัธยมศึกษา
3. เพื่อศึกษาหาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสมแก่นักเรียนต่อไป

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรของการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย สังกัดโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนราษฎร์ และโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 250 คน และผู้ปกครองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย จากโรงเรียนทั้งสามประเภทดังกล่าว จำนวน 250 คน รวมตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 500 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามสำหรับถามผู้ปกครอง 1 ชุด และถามครูอีก 1 ชุด แบบสอบถามทั้ง 2 ชุดนี้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง เป็นรายละเอียดส่วนตัว

ของผู้ปกครองและครู ส่วนที่สอง เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองและครูเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษา 5 คำน คือ พฤติกรรมด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย พฤติกรรมด้านการเรียน พฤติกรรมด้านการปฏิบัติตนเอง พฤติกรรมด้านการปฏิบัติตนต่อผู้อื่น และพฤติกรรมด้านการเมือง การปกครอง ศาสนา ระเบียบประเพณีและวัฒนธรรมไทย แบบสอบถามความคิดเห็นนี้ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบบ ลิเคอร์ท 70 ข้อ และส่วนที่สาม เป็นการแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-End) 5 ข้อ

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) ค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิตรวม (\bar{X}_t) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม (S_t) ทดสอบค่าซี (Z-Test) และหาค่าร้อยละ (Percent) โดยนำเสนอในรูปตาราง และความเรียง

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง เกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษา ปรากฏผลดังนี้

1.1 พฤติกรรมด้านการปฏิบัติเพื่อสุขภาพอนามัย ครูและผู้ปกครองมีความเห็นสอดคล้องกันว่า พฤติกรรมที่มีความสำคัญมากที่สุดที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาคือการหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดทุกชนิด อันจะนำอันตรายมาสู่ร่างกายของตนและผู้อื่น พฤติกรรมที่ครูและผู้ปกครองเห็นสอดคล้องกันว่า มีความสำคัญมาก ได้แก่ การมีทัศนคติทางความสุขภาพที่ดี อันจะเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้บุคคลเกิดสุขปฏิบัติและสุขนิสัย การปฏิบัติในการควบคุมป้องกันและหลีกเลี่ยงโรคติดต่อ ป้องกันรักษาตนให้พ้นจากอุบัติเหตุต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ รักษาความสะอาดของร่างกายและสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ อยู่เป็นนิจ รักษาและสร้างเสริมร่างกายให้แข็งแรง โดยการออกกำลังกายอย่างเหมาะสม สามารถนำความรู้เรื่องโภชนาการมาใช้ โดยรู้จักรับประทานอาหารที่มีคุณค่า พักผ่อน และมีสันทนาการ

อย่างเพียงพอเพื่อสุขภาพอนามัยของตน ส่วนพฤติกรรมที่ครูและผู้อุปการะ มีความเห็นแตกต่างกัน โดยมีคะแนนอยู่ในเกณฑ์สำคัญปานกลาง และจัดไว้ในอันดับสุดท้ายคือ การมีทักษะในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น เพื่อที่จะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ครูชายและครูหญิงเห็นว่า มีความสำคัญมาก ส่วนผู้อุปการะชายและผู้อุปการะหญิงเห็นว่า สำคัญปานกลาง

1.2 พฤติกรรมด้านการเรียน—ครูและผู้อุปการะ—มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า พฤติกรรมที่มีความสำคัญมากต่อนักเรียนระดับมัธยมศึกษาเป็นอันดับแรก ได้แก่ การตั้งใจเรียนและทำงานอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาได้แก่การสามารถสรุปและจับใจความสำคัญในเนื้อหาวิชาได้อย่างถูกต้อง รับผิดชอบของงานที่ได้รับมอบหมายในบทเรียนในแต่ละชั่วโมง สามารถแก้ปัญหาทางวิชาการต่าง ๆ โดยยึดหลัก "เหตุและผล" การเห็นประโยชน์ของการเพิ่มพูนวิชาความรู้ สามารถวางแผนการเรียนในวิชาต่าง ๆ ใช้ความคิดพิจารณาไตร่ตรองเรื่องต่าง ๆ หมั่นทบทวนบทเรียนในวิชาต่าง ๆ อยู่เสมอ กระจือหรือวันและรู้จักเตรียมพร้อมที่จะเรียนในแต่ละชั่วโมง สนใจที่จะเรียนรู้หาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสิ่งแปลกใหม่ทางวิชาการ มีทักษะในการใช้ห้องสมุดในการค้นคว้าวิชาการต่าง ๆ สามารถอธิบายและถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้อื่นเข้าใจได้ และรู้จักแสดงความคิดเห็นในวิชาการต่าง ๆ ส่วนพฤติกรรมที่ครูและผู้อุปการะมีความเห็นแตกต่างกัน โดยมีคะแนนอยู่ในเกณฑ์สำคัญมาก 2 เรื่อง ได้แก่ การใช้แหล่งความรู้จากชุมชนเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนอย่างเหมาะสม ครูชาย ครูหญิง และผู้อุปการะชายเห็นว่า มีความสำคัญมาก ส่วนผู้อุปการะหญิงเห็นว่า มีความสำคัญปานกลาง พฤติกรรมที่จัดไว้ในอันดับสุดท้ายได้แก่ การรอบรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะสาขาใดสาขาหนึ่ง ครูชาย ครูหญิง และผู้อุปการะหญิงเห็นว่า มีความสำคัญมาก ส่วนผู้อุปการะชายเห็นว่า มีความสำคัญปานกลางเท่านั้น

1.3 พฤติกรรมด้านการปฏิบัติตนเพื่อตนเอง—ครูและผู้อุปการะ—มีความเห็นสอดคล้องกันว่า พฤติกรรมที่มีความสำคัญมากต่อนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ได้แก่ การรักศักดิ์ศรีและชื่อเสียงของตนเอง มีระเบียบวินัยในตนเอง ไม่ลุ่มหลงมัวเมาในอามิยมุขเชื่อมั่นในตนเอง รู้จักและเข้าใจตนเองได้อย่างดี เป็นผู้ที่มีเหตุผล รักความก้าวหน้า

ละอายและเกรงกลัวในการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกไม่ควร รักความยุติธรรม ตรงต่อเวลาและรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นอยู่เสมอ กล้าที่จะพูดทำและแสดงออกในทางที่ถูกต้อง ใช้จ่ายอย่างประหยัด ขยันหมั่นเพียรในการทำกิจกรรมงานทั้งปวง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในเรื่องต่าง ๆ มีความคิดสุขุมรอบคอบ รู้จักควบคุมอารมณ์ให้มั่นคง มีปฏิภาณไหวพริบ ฉลาดหลักแหลม ปฏิบัติตนเสมอต้นเสมอปลาย เป็นผู้ประมาณตน ออกทนต่อสภาพการณ์ต่าง ๆ มีอารมณ์ขัน ง่ายใจ ช่างสังเกตและจดจำในสิ่งต่าง ๆ ที่เฝ้ามองเห็น ส่วนพฤติกรรมที่ครูและผู้ปกครอง มีความเห็นแตกต่างกันโดยมีคะแนนอยู่ในเกณฑ์สำคัญมาก และจัดไว้ในอันดับแรกคือ การเชื่อตรงต่อตนเอง ผู้ปกครองหญิง เห็นว่า มีความสำคัญมากที่สุด ส่วนผู้ปกครองชาย ครูหญิงและครูชาย เห็นว่า มีความสำคัญมาก พฤติกรรมที่ครูและผู้ปกครอง มีความเห็นแตกต่างกันโดยมีคะแนนอยู่ในเกณฑ์สำคัญปานกลาง และจัดไว้ในอันดับสุดท้าย คือ ร่วมและสนับสนุนกิจกรรมทางศิลปะและดนตรี ครูชายเห็นว่ามีค่าสำคัญมาก ครูหญิง ผู้ปกครองหญิง และผู้ปกครองชาย เห็นว่า มีความสำคัญปานกลาง

1.4 พฤติกรรมด้านการปฏิบัติตนต่อผู้อื่น ครูและผู้ปกครอง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า พฤติกรรมที่มีความสำคัญมากที่สุดอันดับแรกคือ การไม่อิจฉาริษยาเป็นน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้จักกาลเทศะ มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ผู้อื่น มีกิริยา วาจาสุภาพอ่อนโยนต่อบุคคลทั่วไป—สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เคารพเชื่อฟัง และนับถือผู้มีอาวุโส สามารถวางตัวและปรับตัวให้เข้ากับหมู่คณะ และบุคคลแปลกหน้าได้อย่างเหมาะสม ฟังความคิดเห็นและยอมรับความสามารถของผู้อื่น เสียสละและช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน กระจกหรือวันที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสังคมส่วนย่อย เพื่อให้ส่วนรวมดีขึ้น ส่วนพฤติกรรมที่ครูและผู้ปกครองมีความเห็นแตกต่างกันโดยมีคะแนนอยู่ในเกณฑ์สำคัญมากที่สุด และจัดไว้ในอันดับแรก คือ การมีความกตัญญูกตเวทีต่อบุคคลที่มีพระคุณทั้งหลาย ผู้ปกครองหญิง และผู้ปกครองชาย เห็นว่า มีความสำคัญมากที่สุด ส่วนครูหญิง และครูชาย เห็นว่ามีความสำคัญมาก

1.5 พฤติกรรมด้านการเมือง การปกครอง ศาสนา ระเบียบประเพณี

วัฒนธรรมไทย ครูและผู้นักครองมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า พฤติกรรมที่มีความสำคัญมาก
 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ได้แก่ การเคารพกฎเกณฑ์ ปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมืองและ
 ระเบียบสังคมประชาธิปไตย การให้ความช่วยเหลือร่วมมือในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย
 ของประเทศชาติ การรู้จักสิทธิ หน้าที่พลเมือง และสิทธิของตนโดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น
 รักษาและส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามไว้เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย รู้จักสงวน
 และรักษาสาธารณสมบัติอันเป็นสมบัติของส่วนรวม มีความรู้ความเข้าใจต่อการปกครอง
 ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้หลักธรรมคำสั่งสอนของศาสนาและ
 รู้จักเลือกนำมาใช้เพื่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ส่วนพฤติกรรมที่ครูและผู้นักครองมีความเห็น
 แตกต่างกัน โดยมีคะแนนอยู่ในเกณฑ์สำคัญมากและจัดไว้ในอันดับแรกได้แก่ การตระหนัก
 ถึงความสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อันเป็นสถาบันที่รวมจิตใจของประชาชน
 ครูชายและครูหญิงเห็นว่ามีความสำคัญมาก ส่วนผู้นักครองชายและผู้นักครองหญิง เห็นว่า
 มีความสำคัญมากที่สุด การสามารถนำความรู้เรื่องประชาธิปไตยไปใช้ในการดำเนินชีวิต
 ประจำวัน และการไม่หาความรู้เกี่ยวกับระเบียบประเพณีไทย เพื่อที่จะประพฤติปฏิบัติได้อย่างถูก
 ต้อง ครูหญิงและครูชายเห็นว่า มีความสำคัญมาก ผู้นักครองหญิงและผู้นักครองชาย เห็นว่า
 มีความสำคัญปานกลาง พฤติกรรมที่ครูและผู้นักครองมีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยมีคะแนน
 อยู่ในเกณฑ์สำคัญปานกลาง และจัดไว้ในอันดับสุดท้าย คือ การสามารถเข้าร่วมในการปฏิบัติ
 ศาสนพิธีได้อย่างเหมาะสม ครูหญิงเห็นว่า มีความสำคัญมาก ส่วนครูชาย ผู้นักครองหญิง
 และผู้นักครองชาย เห็นว่า มีความสำคัญปานกลางเท่านั้น

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูชายกับผู้นักครองชาย เกี่ยวกับพฤติกรรม
 ที่พึงประสงค์ พบว่า ความคิดเห็นของครูชายกับผู้นักครองชายเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์
 ของนักเรียนมัธยมศึกษาไม่แตกต่างกัน ยกเว้นพฤติกรรมด้านการปฏิบัติตนเกี่ยวกับสุขภาพ
 อนามัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ครูชายมีความเห็นว่าพฤติกรรมด้านการ
 ปฏิบัติตนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยมีความสำคัญต่อนักเรียนมัศึกษามากกว่าผู้นักครองชาย

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูหญิงกับผู้นักครองหญิงเกี่ยวกับพฤติกรรม
 ที่พึงประสงค์ พบว่า ความคิดเห็นของครูหญิงกับผู้นักครองหญิงเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์

ของนักเรียนมัธยมศึกษาไม่แตกต่างกัน ยกเว้น พฤติกรรมค่าการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ครูหญิงมีความคิดเห็นว่าพฤติกรรม รวมค่าการปฏิบัติเกี่ยวกับ
สุขภาพอนามัย มีความสำคัญต่อนักเรียนมัธยมศึกษามากกว่าผู้ปกครองหญิง

4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูชายกับครูหญิง เกี่ยวกับพฤติกรรม ที่พึงประสงค์
พบว่า ความคิดเห็นของครูชายกับครูหญิง เกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษา ไม่
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

5. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองชายกับผู้ปกครองหญิง เกี่ยวกับพฤติกรรม ที่
พึงประสงค์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองชายกับผู้ปกครองหญิงเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์
ของนักเรียนมัธยมศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

6. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูกับผู้ปกครอง เกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ พบ
ว่า ความคิดเห็นของครูกับผู้ปกครองทั้ง เพศชายและเพศหญิง เกี่ยวกับพฤติกรรม ที่พึงประสงค์ของนัก
เรียนมัธยมศึกษา ไม่แตกต่างกันยกเว้นพฤติกรรม รวมค่าการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ครูมีความเห็นว่าพฤติกรรม รวมค่าการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย
มีความสำคัญต่อนักเรียนมัธยมศึกษามากกว่าผู้ปกครอง ส่วนพฤติกรรม รวมค่าการ เรียนและพฤติกรรม
รวมค่าการ เมือง การปกครอง ศาสนา ระเบียบประเพณีและวัฒนธรรม ครูกับผู้ปกครอง ยังมีความคิดเห็น
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ครูมีความเห็นว่า พฤติกรรมทั้งสองด้านนี้ มีความสำคัญต่อ
นักเรียนมัธยมศึกษามากกว่าผู้ปกครอง

7. ความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง เกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนที่เคยประสบ

(จาก Open-ended Questions) ปรากฏผลพอสรุปได้ดังนี้คือ

พฤติกรรมรวมค่าการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยนั้น ครูและผู้ปกครองมีความคิดเห็น
สอดคล้องกันว่า ปัญหาพฤติกรรมที่ประสบมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาการติดยาเสพติด รองลงมาคือ
ปัญหาการมีสุขภาพไม่แข็งแรงสมบูรณ์ พฤติกรรมรวมค่าการ เรียน ครูและผู้ปกครองมีความคิดเห็น
แตกต่างกัน คือ เรื่องที่ครูเห็นว่า เป็นปัญหามากที่สุด คือ ไม่กระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้ รอง
ลงมาคือ ขาดความรับผิดชอบในการทำงาน เรื่องที่ผู้ปกครอง เห็นว่าเป็นปัญหามากที่สุด ได้แก่
การขาดความรับผิดชอบในการทำงาน รองลงมาคือ ไม่กระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้ พฤติ-

กรรมคานการปฏิบัติตนเพื่อตนเอง ครูและผู้ปกครองมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุด
 ใดแก่ การหลวมเหลวในบารมีของครู ปัญหาที่ครูประสบรองลงมา คือ การไม่มีระเบียบวินัยในตน
 เองและขาดความรอบคอบ ปัญหาที่ผู้ปกครองประสบรองลงมาคือ การขาดความเชื่อมั่นในตนเอง
 พฤติกรรมการปฏิบัติตนต่อผู้อื่น ครูและผู้ปกครองมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ปัญหาพฤติกรรมที่ประ-
 สมมากที่สุดคือ ปัญหาการก้าวร้าว ไม่มีสัมมาคารวะ ปัญหาที่ครูประสบรองลงมาคือ การขาดความ
 มีน้ำใจ ปัญหาที่ผู้ปกครองประสบรองลงมาคือ การไม่รู้จักกาลเทศะ พฤติกรรมคานการเมืองการ
 ปกครอง ศาสนาระเบียบประเพณี และวัฒนธรรมไทยนั้น ครูและผู้ปกครองมีความเห็นแตกต่างกัน
 ปัญหาที่ครูประสบมากที่สุดคือ การฝ่าฝืนกฎและระเบียบต่าง ๆ รองลงมาคือ การไม่เห็นความสำคัญ
 ของการรักษาวัฒนธรรมไทย ปัญหาที่ผู้ปกครองประสบมากที่สุดคือ การขาดความรู้เกี่ยวกับหลัก
 ธรรมคำสั่งสอนทางศาสนา รองลงมาคือ การฝ่าฝืนกฎและระเบียบต่าง ๆ

๘. ความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง เกี่ยวกับสาเหตุพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ปรากฏผล

ดังนี้คือ

ครูและผู้ปกครองมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า สาเหตุพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่สำคัญ
 ใดแก่ การขาดความรัก ความอบอุ่นจากบิดามารดา บิดามารดาหย่าร้างกัน และการคบเพื่อน
 ไม่ดี ครูมีความเห็นว่า สาเหตุพฤติกรรมที่เป็นปัญหารองลงมาใดแก่ ครอบครัวมีฐานะยากจน และ
 การถูกตำหนิมากเกินไป ผู้ปกครองมีความเห็นว่า สาเหตุพฤติกรรมที่เป็นปัญหารองลงมาใดแก่
 การวางตัวไม่เหมาะสมของครู และครอบครัวมีฐานะยากจน สาเหตุที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญ-
 หาที่ครูเห็นว่าสำคัญน้อยที่สุดใดแก่ การดูแลไม่ทั่วถึงของครู สาเหตุที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหา
 ที่ผู้ปกครองเห็นว่าสำคัญน้อยที่สุดคือ การถูกบังคับเข้มงวดมากเกินไป

๙. ความคิดเห็นของครูและผู้ปกครอง เกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังพฤติกรรมที่ดีงามให้กับนักเรียน
 มัธยมศึกษานั้น ครูและผู้ปกครองมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า วิธีการปลูกฝังพฤติกรรมที่ดีงามที่สำ-
 คัญที่สุดใดแก่ การที่ผู้ใหญ่ต้องปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี วิธีการปลูกฝังพฤติกรรมที่ดีงามที่ครูและผู้ปกครอง
 เห็นว่ามีความสำคัญรองลงมาใดแก่ การที่ผู้ปกครองและครูของโรงเรียนร่วมมือกัน วิธีปลูกฝังพฤติ-
 กรรมที่ดีงาม ที่ครูเห็นว่าสำคัญน้อยที่สุดคือ การที่ผู้ใหญ่ต้องวางระเบียบไว้อย่างแน่นอนเสมอตน
 เสมอปลาย วิธีปลูกฝังพฤติกรรมที่ดีงามที่ผู้ปกครองเห็นว่าสำคัญน้อยที่สุดใดแก่ การใช้หลักเหตุผล
 ชี้แจงให้เด็กได้เข้าใจ

10. ข้อเสนอแนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการปลูกฝังพฤติกรรมที่ดีที่พึงประสงค์ให้กับนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นนั้น ครูส่วนใหญ่เสนอแนะว่า การที่จะปลูกฝังพฤติกรรมที่ดีที่พึงประสงค์นั้น ทุกหน่วยงาน ควรจะร่วมมือกันในการแก้ปัญหา รองลงมาได้แก่ การที่ผู้ใหญ่ควรใช้หลักธรรมทางพุทธศาสนาในการอบรมสั่งสอนเด็ก ผู้ปกครองส่วนใหญ่ เห็นว่า ควรให้มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน รองลงมาได้แก่ การที่ผู้ใหญ่จะลงโทษเด็กนั้นควรกระทำด้วยความรัก ข้อเสนอแนะที่มีจำนวนน้อยที่สุดของครูคือ ควรจะมีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะที่มีจำนวนน้อยที่สุดของผู้ปกครอง คือ ผู้ใหญ่ควรให้โอกาสเด็กแก้ไขตนเอง เมื่อกระทำผิด

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านการปฏิบัติตนเพื่อสุขภาพอนามัยนั้น ผลการวิจัยพบว่า ครูและผู้ปกครองเห็นสอดคล้องกันว่า การหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดทุกชนิด เป็นพฤติกรรมที่สำคัญที่สุดที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาพึงต้องปฏิบัติเป็นอย่างยิ่ง เพราะในปัจจุบันปัญหาการติดยาเสพติดกำลังเป็นปัญหาสำคัญสำหรับเยาวชน สถิติการเพิ่มจำนวนการติดยาเสพติดของเด็กเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในแต่ละปี จากสถิติปีล่าสุดคือเด็กและเยาวชนกลางพบว่า ติดยาเสพติดให้โทษสูงขึ้นอย่างรวดเร็วในแต่ละปี สังเกตได้จากช่วงปี พ.ศ. 2519 สูงถึง 19%¹ ด้วยเหตุนี้ ผู้ใหญ่จึงได้ตระหนักถึงความสำคัญของการหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติด ซึ่งแสดงให้เห็นได้ว่า ผู้ใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของการมีสุขภาพอนามัยที่ดี เพราะการมีสุขภาพทางกายดี จะเป็นรากฐานที่ดีสำหรับเยาวชนที่จะ

¹ อัมพัน ศรีเย็น, ข้อสังเกตสถิติปัญหาทางลักษณะ และสาเหตุของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน, กองทุนประพจน์ ศาลคดีเด็กและเยาวชน [ม.ป.ท., ม.ป.ป.], หน้า 1 (อัครสำเนา)

คำเนิ่นชีวิตในด้านต่าง ๆ ทั่วไป พฤติกรรมที่ครูและผู้ปกครองเห็นว่า มีความสำคัญมา
 รองลงมา ได้แก่ .. ปฏิบัติตนทางด้านสุขภาพที่ดี อันจะเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้บุคคลเกิด
 สุขปฏิบัติ และสุขนิสัย การปลูกฝังทัศนคติที่ดีให้กับบุคคลตั้งแต่เด็ก จะเป็นรากฐานให้
 เด็กมีพฤติกรรมที่ดีต่อไปภายหน้าที่ ซี แอล แอนเดอร์สัน (C.L. Anderson) ได้กล่าวว่า
 ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น การสอนเรื่องสุขภาพอนามัย ควรจะ เน้นการปลูกฝังทัศนคติ
 มากที่สุด รองลงมาคือ ความรู้และการปฏิบัติตามลำดับ¹ พฤติกรรมที่ครูและผู้ปกครองมี
 ความเห็นแตกต่างกัน โดยมีคะแนนอยู่ในเกณฑ์สำคัญปานกลาง และจัดไว้ในอันดับสุดท้าย
 ได้แก่ การมีทักษะในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น การที่ครูและผู้ปกครองไม่ค่อยเห็นความ
 สำคัญในเรื่องนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า ค่านิยมในสังคมไทย เน้นความเมตตากรุณาและการ
 พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน² ผู้ใหญ่ของให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น ผู้ใหญ่อาจจะคิดว่า
 ตนเองสามารถให้ความช่วยเหลือเด็กได้ จึงไม่เห็นความจำเป็นที่จะฝึกให้เยาวชนมีทักษะ
 ในด้านนี้ สำหรับความคิดเห็นของผู้ปกครองที่เห็นความสำคัญในเรื่องนี้น้อยกว่าครูนั้น
 อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองคิดว่า คนไ้สมควรความรับผิดชอบให้กับทางโรงเรียนในการ
 ที่จะอบรมบุตรหลานของตนแล้วจึงมิได้เห็นความสำคัญในเรื่องนี้เท่าที่ควร

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านการเรียนนั้นผลการวิจัยพบว่า ครูและ
ผู้ปกครองเห็นว่า พฤติกรรมด้านนี้มีความสำคัญต่อนักเรียนมัธยมศึกษาทุกเรื่อง เรื่องที่
ครูและผู้ปกครองให้ความสำคัญมาก ได้แก่การตั้งใจเรียนและทำงานอย่างสม่ำเสมอ
สรุปและจับใจความสำคัญในเนื้อหาวิชาได้อย่างถูกต้อง รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
ในบทเรียนในแต่ละชั่วโมง สามารถแก้ปัญหาทางวิชาการต่าง ๆ โดยยึดหลัก "เหตุและผล"
 ผู้ปกครองและครูอาจจะมีความคิดเห็นว่า การตั้งใจในการเรียนเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้

¹C.L. Anderson, School Health Practice (Saint Louise : C.V. Mosby Co., 1968), p.271.

²ไพฑูย์ รัตนมังคละ, บุคลิกภาพของคนไทย, หน้า 66.

นักเรียนประสบผลสำเร็จในการศึกษาอบรม เมื่อนักเรียนมีความตั้งใจและทำงานต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอแล้ว นักเรียนก็จะเกิดทักษะอื่น ๆ ตามมา เช่น สามารถสรุปและจับใจความสำคัญในเนื้อหาวิชาได้อย่างถูกต้อง สามารถแก้ปัญหาและวางแผนการเรียนในวิชาต่าง ๆ ได้ ในเรื่องความรับผิดชอบในการเรียนนั้น ผู้ปกครองและครูเห็นว่าสำคัญมากเช่นกัน เพราะนักเรียนที่รับผิดชอบในการเรียนจะมีความกระตือรือร้นทำงานที่ได้รับมอบหมาย รู้จักหมั่นทบทวนบทเรียน และเรียนได้ประสบผลสำเร็จในที่สุด ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ปกครองและครูทุกคนปรารถนา ในด้านการใช้ความคิดพิจารณาไตร่ตรองเรื่องต่าง ๆ ก่อนที่จะเชื่อตาม ผู้ปกครองและครูเห็นว่า พฤติกรรมแบบนี้สำคัญมาก การที่จะเรียนให้ได้ดีนั้น ผู้เรียนจะต้องรู้จักใช้ความคิดพิจารณาในเรื่องต่าง ๆ ให้ถี่ถ้วน เพราะความรู้และความคิดเป็นของคู่กัน ความรู้ที่ปราศจากความคิดนั้นย่อมเป็นอันตรายยิ่ง เสียกว่าความคิดที่ไม่มีความรู้ ความคิดโดยไม่มีความรู้ นั้น ทำให้คนฟุ้งซ่าน และความรู้ที่ปราศจากความคิดคือหายนะ¹ ดังนั้น ผู้ใหญ่จึงเล็งเห็นความสำคัญที่จะสอนเยาวชนให้เป็นผู้ที่รู้จักใช้ความคิด ใช้เหตุใช้ผลพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ให้เข้าใจถี่ถ้วนก่อนก่อนที่จะเชื่อตาม ส่วนพฤติกรรมที่ครูและผู้ปกครอง มีความเห็นแตกต่างกัน โดยมีคะแนนอยู่ในเกณฑ์สำคัญมาก แต่ให้ความสำคัญไว้ในอันดับสุดท้าย ได้แก่ การรู้จักใช้แหล่งความรู้จากชุมชนเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนและการรอบรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะสาขาใดสาขาหนึ่งเท่านั้น ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ความมุ่งหวังและค่านิยมของผู้ใหญ่ โดยเฉพาะผู้ปกครองที่ยังเชื่อมั่นว่า ผู้ที่จะให้ความรู้แก่บุตรหลานของตนได้ดีที่สุด คือ ครูแหล่งความรู้จากที่อื่น ๆ จึงไม่จำเป็นเท่าใดนัก สำหรับการรอบรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ นั้น ผู้ปกครองให้ความสำคัญน้อยกว่าครู ทั้งนี้ผู้ปกครองอาจจะมีความคิดว่า การศึกษาวิชาความรู้ของนักเรียนตามหลักสูตรการศึกษา คงจะเป็นการเพียงพอสำหรับนักเรียนแล้ว การรอบรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ นักเรียนจะทำได้เมื่อเรียนในชั้นสูงต่อไป

¹ กานดา ณ ถลาง, "วสนิยมในค่านามความรู้," ศูนย์ศึกษา 16(กรกฎาคม 2512):53.

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านการปฏิบัติตนเพื่อตนเองนั้น ผลการวิจัยพบว่า ครูและผููปกครอง มีความคิดเห็นว่า พฤติกรรมที่มีความสำคัญมากเป็นอันดับแรก ได้แก่การเชื่อตรงต่อตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อนุสรณ์ อรรถศิริ ที่ศึกษาเปรียบเทียบจริยธรรมของอาจารย์และนิสิตพบว่า จริยธรรมที่ทั้งอาจารย์และนิสิตเลือกเป็นอันดับแรก คือ ความซื่อสัตย์ การที่ผููปกครองและครูมีความเห็นว่า ความเชื่อตรงต่อตนเอง เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องปลูกฝังให้เยาวชนเป็นเบื้องต้น เพราะผููปกครองและครูได้ตระหนักถึงปัญหาสังคมในปัจจุบัน ถ้านักเรียนไม่มีความเชื่อตรงต่อตนเองแล้ว โอกาสที่จะประพฤติปฏิบัติในทางเสียหายนั้นมีอยู่มาก ผู้ใหญ่ไม่สามารถจะติดตามดูแลได้ทั่วถึง ถ้าได้ปลูกฝังพฤติกรรมนี้ให้กับเด็ก ไม่ว่าเขาจะทำอะไร ความรู้สึกจากจิตใจสำนึกที่ดี จะช่วยให้เด็กประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ถูกที่ควรได้ การรักศักดิ์ศรีและชื่อเสียงของตนเอง เชื้อมั่นในตนเอง รู้จักและเข้าใจตนเองได้อย่างดี มีระเบียบวินัยในตนเอง ผููปกครองและครู เห็นว่า พฤติกรรมเหล่านี้สำคัญ โดยเฉพาะในค่านิยมเชื้อมั่นในตนเองนั้น เป็นผลที่จะช่วยส่งเสริมให้บุคคลประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติภารกิจ ความเข้าใจในตนเองก็เป็นสิ่งสำคัญเช่นกัน เพราะคนเรานั้นถ้าไม่รู้จักตัวเอง ไม่เข้าใจตัวเองว่า เป็นอะไร มีความรู้ความสามารถและหน้าที่อย่างไรแล้ว ก็เป็นการยากที่เขาจะยอมรับและเข้าใจผู้อื่นเช่นกัน ระวี ภาวิไล ได้ให้ความเห็นว่า หน้าที่ของบุคคลแต่ละคน คือ การฝึกฝนตนเอง พัฒนาตนเองและเข้าใจตนเอง การเข้าใจจิตใจของตนเอง เป็นบันไดสำคัญที่จะก้าวไปสู่ความเข้าใจจิตใจผู้อื่น² ผููปกครองและครู พึงเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ จึงเน้นที่จะให้นักเรียนมีพฤติกรรมดังกล่าวนี้เสียก่อน เพื่อเป็นพื้นฐานในการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹อนุสรณ์ อรรถศิริ, "การศึกษาเปรียบเทียบจริยธรรมบางประการของอาจารย์ผู้สอนระดับปริญญาตรี และนิสิตชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร," หน้า 170.

²ระวี ภาวิไล, "ไตรสิกขา เพื่อพัฒนา," ศูนย์ศึกษา, 16(กรกฎาคม-สิงหาคม 2512) : 47.

ปรับปรุงตนเองต่อไปได้อย่างดี ในเรื่องความอดทนต่อสภาพการต่าง ๆ มีอารมณ์ขัน
 ราวเรียง แจ่มใส ช่างสังเกตจดจำในสิ่งต่าง ๆ เป็นพฤติกรรมที่สำคัญและจำเป็นสำหรับ
 นักเรียนเป็นอย่างยิ่ง แต่ครูและผู้ปกครองจัดความสำคัญไว้ในอันดับค่อนข้างต่ำ ด้วยเหตุ
 นี้จึงจำเป็นที่ครูและผู้ปกครอง พึงได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังพฤติกรรม
 เหล่านี้ให้มากขึ้น โดยเฉพาะความอดทนเพราะการทำงานใด ๆ ให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้นั้น
 ทุกคนจะต้องรู้จักอดทนต่อสภาพแวดล้อมที่เป็นปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะในสังคมเมืองหลวง
 การฝึกเยาวชนให้มีความอดทนหนักแน่นเป็นสิ่งจำเป็นยิ่ง สมพร เทพลีธา เน้นว่า
 ธรรมชาติเยาวชนวัยรุ่นควรจะนำมาใช้ในการปรับตัวอย่างยิ่ง คือ ขันติ ความอดทนหนักแน่น
 เนื่องจากเด็กวัยรุ่นมักจะมีอารมณ์รุนแรง ฉุนเฉียว โกรธง่าย และอาจทำอะไรโดยขาด
 ความยับยั้งชั่งใจ¹ ผู้ใหญ่ควรจะได้ช่วยกันส่งเสริมให้เด็กรู้จักอดทนมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้น
 ควรเน้นเรื่องการเป็นคนช่างสังเกตและจดจำในสิ่งต่าง ๆ เพราะการเป็นคนช่างสังเกต
 เป็นวิถีทางที่จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ทรงไว้ให้กับเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 ในสังคมปัจจุบันที่เต็มไปด้วยความสับสนวุ่นวาย บุคคลต้องมีการเรียนรู้เพื่อการอยู่รอด
 ในสังคมมากยิ่งขึ้น

สำหรับพฤติกรรมที่ครูและผู้ปกครองเห็นว่า สำคัญเพียงปานกลางและจัดไว้
 ในอันดับสุดท้ายได้แก่ ความแล่นสนับสนุนกิจกรรมทางศิลปและดนตรี ทั้ง ๆ ที่ศิลปและดนตรี
 เป็นสิ่งจำเป็นและมีบทบาทสำคัญในการช่วยส่งเสริมให้เด็กได้มีพัฒนาการทางสติปัญญา
 อารมณ์ และสังคม สติไล พันชุมโกมล ให้ความเห็นว่า ศิลปเป็นการส่งเสริมเยาวชน
 ให้รู้จักการแสดงออก ส่งเสริมความสามารถ และจินตนาการในทางสร้างสรรค์ สามารถ
 เข้าใจ และปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้² นอกจากนั้น พิสัย ปรัชญาอนุสรณ์ เน้นความสำคัญของ

¹สมพร เทพลีธา, พระพุทธรูปสาสนากับเศรษฐกิจและชีวิตประจำวัน, (พระนคร :
 โรงพิมพ์อักษรบริวาร, 2513), หน้า 182.

²สติไล พันชุมโกมล, "ศิลปการละครกับเยาวชน," สามัญศึกษา 13(กรกฎาคม
 2519) : 48.

คนตรีว่า เป็นหนทางที่ทำให้เด็กเกิดความรู้สึก แสดงความรู้สึก อารมณ์ และความคิด ภายในจิตใจ จากประโยชน์ของศิลปะและดนตรีที่เด็กได้แสดง ออกซึ่งอารมณ์และจินตนาการ จะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่า ตนเองได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ และเป็นที่ยอมรับ ของผู้ใหญ่ สิ่งนี้จะส่งผลให้เด็กมีชีวิตที่สดใส กระจ่างอร่ามต่อครอบครัว และสิ่งแวดล้อม แต่การที่ครูและผู้ปกครองจัดความสำคัญไว้ในอันดับสุดท้าย โดยเฉพาะผู้ปกครองที่ให้ความสำคัญน้อยกว่าครู อาจจะเป็นเพราะว่าผู้ปกครอง ไม่มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงคุณค่าที่แท้จริงของศิลปะและดนตรี จึงไม่สนใจที่จะให้เด็กได้เรียนรู้ ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้ปกครองและครู ควรจะได้ทำความเข้าใจในเรื่องนี้อย่างถ่องแท้ และร่วมมือกันส่งเสริมและปลูกฝังพฤติกรรม ในด้านสุนทรีย์ให้แก่เด็กอย่างเหมาะสม

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมควมถนัดการปฏิบัติตนต่อผู้อื่นนั้น ผลการวิจัยพบว่า ครูและผู้ปกครองมีความเห็นว่า พฤติกรรมที่มีความสำคัญมากที่สุดที่ควรปลูกฝังในระดับมัธยมศึกษา ได้แก่ การมีความกตัญญูต่อบุคคลที่มีพระคุณทั้งหลาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เบญจมาศ ภูทิพันธ์ ที่พบว่า บุคลิกลักษณะที่ทั้งบิดาและมารดาทุกระดับครอบครัว ให้ค่านิยม ในระดับสูงรวมกันมากที่สุด ได้แก่ ความกตัญญู² การที่ครูและโดยเฉพาะผู้ปกครอง ให้ความสำคัญในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก อาจจะเป็นเพราะความเชื่อทางพุทธศาสนา และ ขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็น นอกจากนี้พฤติกรรมที่ครูและ ผู้ปกครองเห็นว่า มีความสำคัญมาก เช่น การไม่อิจฉาริษยา มีน้ำใจเป็นนักกีฬา เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ มีกิริยาวาจาสุภาพ เคารพผู้มีอาวุโส การเสียสละ พฤติกรรมเหล่านี้เป็นสิ่งที่ครู และผู้ปกครองต้องการปลูกฝังให้บุตรหลานของตน ทั้งนี้เพราะคุณธรรมเหล่านี้เป็นสิ่งที่ จะ เสริมสร้างบุคลิกภาพ และชักเกลานิสัยให้บุคคลเป็นคนดี คำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมี

¹พิชัย ปรัชญานุสรณ์, "คนตรีนั้นมีประโยชน์อย่างไร," ลูกรัก (มีนาคม 2522): 90.

²เบญจมาศ ภูทิพันธ์, "ค่านิยมของบิดา-มารดา นักเรียนวัยรุ่นจากครอบครัวต่าง ระดับฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ." หน้า 129.

ความสุข ในเรื่องการกระทำหรือวันที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสังคม ส่วนย่อยเพื่อให้ส่วนรวมดีขึ้นนั้น ครูและผู้ปกครองจัดความสำคัญไว้ในอันดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะผู้ใหญ่เห็นว่า เด็กของตนยังอยู่ในเยาว์วัย บทบาทของเด็กและเยาวชนในสังคมยังมีน้อย และอาจจะไม่มีความสามารถพอที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสังคมได้

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมความนครเมือง-การปกครอง ศาสนา ระเบียบประเพณีวัฒนธรรมไทยนั้น ผลการวิจัยพบว่า ครูและผู้ปกครอง มีความเห็นว่า พฤติกรรมที่มีความสำคัญมากเป็นอันดับแรก ได้แก่ การตระหนักถึงความสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การที่ครูและผู้ปกครอง ให้ความสำคัญในเรื่องนี้มากกว่าเรื่องอื่น ๆ และโดยเฉพาะผู้ปกครองให้ความสำคัญมากกว่าครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความเชื่อถือ ค่านิยมของคนไทยที่ยึดมั่นและเห็นคุณค่าของ การมีชาติ ศาสนา และการปกครองที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข พฤติกรรมที่ครูและผู้ปกครองเห็นว่า มีความสำคัญรองลงมา ได้แก่ การเคารพกฎ เกณฑ์ ปฏิบัติตามกฎ หมายบ้าน เมือง และระเบียบสังคมประชาธิปไตย นอกจากนี้ครูและผู้ปกครองยังให้ความสำคัญในเรื่องการรักษาและส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ซึ่งเป็นสิ่งที่ตั้งามไว้ให้คงอยู่เป็นมรดกและเอกลักษณ์ของชาติ ส่วนในเรื่องการเข้าร่วมในการปฏิบัติศาสนพิธีก็ค่อนข้างเหมาะสมนั้น ครูและผู้ปกครองเห็นว่า มีความสำคัญปานกลาง และจัดไว้ในอันดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ในปัจจุบันบุคคลไม่ค่อยได้มีโอกาสเข้าร่วมพิธีทางศาสนา เนื่องจากสภาพสังคมไม่เอื้ออำนวย ผู้ใหญ่มักจะละเลย และไม่เคร่งครัดพิธีกรรมทางศาสนา จึงเป็นผลทำให้ผู้ใหญ่ละเลยที่จะอบรมสั่งสอนเด็กไปด้วย นอกจากนี้ ผู้ใหญ่บางคนอาจจะเห็นว่า การปฏิบัติศาสนพิธีต่าง ๆ เป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่โดยตรง จึงไม่ค่อยเห็นความจำเป็นที่จะปลูกฝังพฤติกรรมค่านี้นี้ให้กับเด็กและเยาวชนมากนัก

6. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูชายและผู้ปกครองชายเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า ครูชายและผู้ปกครองชายมีความเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้นพฤติกรรมด้าน การปฏิบัติตนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยที่ครูชายมีความเห็นว่า พฤติกรรมค่านี้นี้มีความสำคัญแก่นักเรียนมัธยมศึกษา

มากกว่าผู้ปกครองชาย ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ของการปฏิบัติตนให้มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ ดีกว่าผู้ปกครอง เพราะครูได้ศึกษาอบรมหลักวิชาการต่าง ๆ มาโดยตรง ส่วนผู้ปกครอง บางคนมีความรู้น้อย หรือไม่มีความรู้ในเรื่องนี้คือ นอกจากนั้นความเกรงครัดในการระวัง รักษาสุขภาพอนามัยย่อมต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม ความเป็นอยู่ ฐานะทางเศรษฐกิจ ของแต่ละครอบครัว ดังนั้น ผู้วิจัยจึงคิดว่า สาเหตุเหล่านี้ อาจจะเป็นผลทำให้ผู้ปกครอง ชายให้ความสำคัญกับพฤติกรรมคนนี้น้อยกว่าครูชาย

7. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูหญิงและผู้ปกครองหญิง เกี่ยวกับ พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ครูหญิงและผู้ปกครองหญิงมีความ เห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้นพฤติกรรมคนการปฏิบัติตนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ โดยที่ครูหญิงมีความเห็นว่า พฤติกรรมคนนี้มีความสำคัญต่อนักเรียน มัธยมศึกษามากกว่าผู้ปกครองหญิง ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่า ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพอนามัยของผู้ปกครองหญิงมีน้อยกว่า ครูหญิง นอกจากนี้สภาพแวดล้อมฐานะความเป็นอยู่ ตลอดจนทัศนคติความเชื่อของผู้ปกครอง แต่ละคนอาจจะไม่เหมือนกัน จึงทำให้มีความคิดเห็นในเรื่องนี้น้อยกว่าครู

8. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูชายกับครูหญิง เกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึง ประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ครูชายกับครูหญิงมีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญ ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ครูชายและครูหญิงมีความคิดเห็นไม่แตกต่าง กัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่า ผู้ตอบมีสถานภาพเหมือนกันคือ ครู ในความรู้ลึกซึ้งของความ เป็นครู ไม่ว่าจะ เป็นเพศหญิงหรือเพศชาย ย่อมตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบเหมือนกัน คือ การให้ความรู้และอบรมสั่งสอนให้นักเรียนเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ ดังนั้น ครูชายและครูหญิงจึงมีความเห็นเหมือนกันว่า พฤติกรรมคนต่าง ๆ มีความสำคัญต่อนักเรียนมัธยมศึกษา การแสดงความคิดเห็นของครูชายและครูหญิง จึงไม่แตกต่างกัน

9. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองหญิงกับผู้ปกครองชายเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ผู้ปกครองหญิงและผู้ปกครองชายมีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ตอบอยู่ในสถานภาพเดียวกัน คือ ผู้ปกครอง ซึ่งหมายรวมถึง บิดามารดา และผู้ใหญ่ทั้งหลาย ที่ให้การอบรมเลี้ยงดูเยาวชน ทุกคนมีความหวังที่จะให้บุตรหลานของตนเป็นคนดี ดังนั้นเมื่อทุกคนมีจุดมุ่งหวังไปในทางเดียวกันเช่นนี้ ความคิดเห็นในเรื่องพฤติกรรมที่พึงประสงค์จึงไม่แตกต่างกัน

10. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้ปกครองทั้ง เพศชายและ เพศหญิงเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ครูและผู้ปกครองมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ในพฤติกรรม 3 ด้านคือ พฤติกรรมการปฏิบัติตนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย พฤติกรรมด้านการศึกษา พฤติกรรมด้านการเมือง การปกครอง ศาสนา ระเบียบประเพณีและวัฒนธรรมไทย โดยที่ครูให้ความสำคัญแก่พฤติกรรมทั้ง 3 ด้านนี้มากกว่าผู้ปกครอง ทั้งนี้อาจสรุปได้ว่าทั้งผู้ปกครองและครูต่างก็เห็นความสำคัญของการปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้กับนักเรียนมัธยมศึกษา แต่การที่ครูเห็นความสำคัญมากกว่าผู้ปกครองนั้น อาจเนื่องจากครูมีความรู้ทางด้านวิชาการกว้างขวางกว่าผู้ปกครอง เพราะครูได้ศึกษาทั้งในชั้นวิชาครู และวิชาสามัญทั่วไป จึงทำให้สามารถเข้าใจแก่นักเรียนและเห็นความสำคัญของการปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงงามและเหมาะสมให้กับนักเรียน เมืองทอง แชนมณี เน้นว่า หน้าทีครูนั้น นอกจากครูจะมีความรู้ความสามารถทางวิชาการแล้ว ครูยังต้องมีทักษะในการพิจารณาวิเคราะห์คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมต่าง ๆ ให้นักเรียนอย่างเหมาะสม¹ จากประสบการณ์การสอนของครู ทำให้ครูได้รู้ถึงปัญหาข้อบกพร่องของนักเรียนที่จำเป็นที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่า ความรู้ประสบการณ์การสอนและหน้าที่ความรับผิดชอบของครู ทำให้ครู

¹เมืองทอง แชนมณี, "การจัดการเรียนการสอนอย่างมีชีวิตชีวา," วารสารครูศาสตร์ 5 (กันยายน - ตุลาคม 2519) : 66.

เห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทั้ง 3 ด้านให้กับนักเรียนมัธยมศึกษามากกว่าผู้ปกครอง

ส่วนผู้ปกครองที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้น อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองมีอาชีพที่แตกต่างกัน สถานะความเป็นอยู่และระดับการศึกษาไม่เท่ากัน ปัจจัยพื้นฐานที่แตกต่างกันนี้ มีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็นที่ต่างกันอย่างชัดเจน ดังผลการวิจัยของ เบญจมาศ ภูทิพันธ์ ที่พบว่า บิดามารดาจากครอบครัวต่างระดับกัน มีค่านิยมในเรื่อง ความสุภาพ ถ่อมตน รักษาระเบียบประเพณี การมีชื่อเสียงเกียรติยศ อำนาจ ต่างกัน¹ นอกจากนั้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่ที่ส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนแล้ว มักจะถือว่า ครูจะต้องเป็นผู้ที่รับผิดชอบ และมีหน้าที่ดูแลให้การสั่งสอนอบรมบุตรหลานของตนอย่างเต็มที่ ผู้ปกครองจึงให้ความสำคัญและความสนใจต่อบุตรหลานน้อยลง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ความรู้ อาชีพ สถานะความเป็นอยู่ ทัศนคติ ความเชื่อของผู้ปกครองแต่ละคน เป็นผลทำให้การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาแตกต่างจากความคิดเห็นของครู

11. ปัญหาพฤติกรรมที่ครูและผู้ปกครองประสบมาก ในพฤติกรรมด้านการปฏิบัติตนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยคือ ปัญหาการคิดยาเสพติด และการมีสุขภาพไม่แข็งแรง ในด้านการเรียน พฤติกรรมที่เป็นปัญหามาก ได้แก่ การขาดความรับผิดชอบในการทำงาน ไม่กระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้ ในด้านการปฏิบัติตนเพื่อตนเอง พฤติกรรมที่เป็นปัญหามาก ได้แก่ การลุ่มหลงมัวเมาในอบายมุข การขาดความเชื่อมั่นและไม่มีการเปรียบเทียบวินัยในตนเอง ในด้านการปฏิบัติตนต่อผู้อื่นนั้น พฤติกรรมที่เป็นปัญหามาก ได้แก่ ปัญหาการก้าวร้าว ไม่มีสัมมาคารวะ ในด้านการเมือง การปกครอง ศาสนา ระเบียบประเพณีและวัฒนธรรมไทยนั้น พฤติกรรมที่เป็นปัญหามาก ได้แก่ การขาดความรู้เกี่ยวกับ

¹ เบญจมาศ ภูทิพันธ์, "ค่านิยมของบิดา-มารดา นักเรียนวัยรุ่น จากครอบครัวต่างระดับฐานะทางสังคม และเศรษฐกิจ," หน้า 124.

หลักธรรมคำสั่งสอนทางศาสนา และการฝ่าฝืนกฎระเบียบต่าง ๆ พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนเหล่านี้ จะมีผลโดยตรงต่อตัวเด็กเอง และมีผลต่อสังคมส่วนรวม ผู้ปกครองและครูไต่ถามถึงปัญหาเหล่านี้ โดยเฉพาะปัญหาการติดยาเสพติด ทุกฝ่ายได้พยายามหาทางป้องกันอย่าง เข้มงวดและพยายามที่จะจับปัญหานี้ให้ลดน้อยลง จากผลการวิจัยของ โทนี เรย์ โจนส์ (Tony Ray Jones) พบว่า คนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ระเบียบวินัยที่เข้มงวดควรถูกใช้ลงโทษกับนักเรียนที่ติดยาเสพติด¹ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ทุกคนตระหนักในปัญหานี้และต้องการที่จะให้มีมาตรการขั้นรุนแรง เพื่อจะขจัดปัญหาติดยาเสพติดให้หมดสิ้นไป สำหรับปัญหาพฤติกรรมด้านอื่น ๆ ก็มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าปัญหาการติดยาเสพติด โดยเฉพาะในสังคมปัจจุบัน พฤติกรรมที่เป็นปัญหาเพิ่มมากขึ้น จึงจำเป็นที่ครูและผู้ปกครองทั้งหลายควรจะได้ศึกษาถึงสาเหตุและวิธีการแก้ไขและส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีงามให้กับเยาวชนต่อไป

12. สาเหตุพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ที่ครูและผู้ปกครองเห็นว่า เป็นสาเหตุที่สำคัญคือ การขาดความรัก ความอบอุ่นจากบิดามารดา บิดามารดาหย่าร้างกันจากสภาพสังคมปัจจุบัน พบว่า สาเหตุจากบ้านและครอบครัวเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เด็กมักจะขาดชีวิตครอบครัวที่ปกติ เพราะขาดการเลี้ยงดูอย่างเพียงพอ เนื่องจากบิดามารดาหย่าร้าง แยกทางกัน จะเห็นได้จากสถิติจากศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ที่แสดงสาเหตุแห่งการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ศาลพิพากษาว่ามีความผิดจำนวน 2035 คน พบว่า การกระทำผิดของเด็กนี้มีสาเหตุมาจากสภาพครอบครัว 34.5 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งมีเปอร์เซ็นต์สูงกว่าสาเหตุด้านอื่น ๆ² นอกจากนั้น ผลการวิจัย

¹Tony Ray Jones, "A Study of Citizen, Teacher, and Administrator Attitudes Regarding Preferred Student Disciplinary Alternatives in Public High Schools," p.6435-A.

²ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, กองคุมประพฤติ, สถิติสาเหตุแห่งการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ศาลพิพากษาว่ามีความผิด [ม.ป.ท., ม.ป.บ.] (อัครสำเนา)

ของ ปิยวรรณ ตันกนก พบว่า เด็กที่อยู่ในภาวะที่ถูกทอดทิ้ง บิดามารดาไม่ต้องการหรือ บิดามารดาแยกกัน หรือถึงแก่กรรม ถือเป็นประสบการณ์ที่สะเทือนใจทั้งทางร่างกาย และจิตใจของเด็ก¹ ในด้านการคบเพื่อนไมเคิลก็เป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เด็ก ก่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้ดังที่ โดโรธี โรเจอร์ส (Dorothy Rogers) ได้กล่าวว่า ความสัมพันธ์ทางสังคมเป็นสิ่งสำคัญสำหรับวัยรุ่น เพราะเป็นระยะสำคัญในการสร้าง พฤติกรรม กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลในการตัดสินใจชีวิตและช่วยพัฒนาความเป็นอิสระจากครอบครัว ของเขา² และผลการวิจัยของ มังกร ปลื้มสุนนท์ ได้พบว่า เด็กที่ขาดความรัก ความอบอุ่น จากที่บ้าน มักจะหาความรักจากเพื่อน โดยการคบหาเพื่อน ทำให้ตนเสียตามเพื่อน³ โอกาสที่เด็กก็จะประพฤตินิดไปตามเพื่อนนั้นมีมาก ด้วยสาเหตุจากความกดดันทางสภาพ สังคม ดังข้อเท็จจริงจากศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางพบว่า ในคดียาเสพติด ส่วนใหญ่ มักจะมีสาเหตุมาจากการคบเพื่อนไมเคิลถึง 70 - 80 เปอร์เซ็นต์⁴ ทางด้านเศรษฐกิจ ความยากจนของบุคคลก็เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เพราะบุคคลต้อง ก่อคู่เพื่อความอยู่รอดของชีวิตในครอบครัวที่มีฐานะยากจน มีบุตรมาก การดูแลของพ่อแม่ ไม่ทั่วถึง เด็กจำเป็นต้องช่วยตนเองในการที่จะดำรงชีวิตอยู่ ปัญหาการหาเลี้ยงชีวิต โดยวิธีทุจริตต่าง ๆ จึงเกิดขึ้น สาเหตุพฤติกรรมที่เป็นปัญหารองลงมา ตามความคิดเห็น

¹ปิยวรรณ ตันกนก, "สาเหตุการป่วยเป็นโรคจิตของเด็กในวัยเรียนในโรงพยาบาลสมเด็จพระยา ปี พ.ศ. 2509-2511," หน้า 30.

²Dorothy Rogers, The Psychology of Adolescence, pp.340-342.

³มังกร ปลื้มสุนนท์, "การศึกษาปัญหาพฤติกรรมของเด็กในสถานสงเคราะห์เด็ก ชายมาบางละมุง ชลบุรี," หน้า 97.

⁴ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, กองคุมประพฤติ, สาเหตุของการกระทำผิด ของเด็กและเยาวชน, [ม.ป.ท., ม.ป.ป.] หน้า 2. (อัครสำเนา)

ของผู้ปกครองพบว่า ครูวางตัวไม่เหมาะสม กว้างใหญ่ที่ผู้ปกครองมุ่งหวังว่า ครูคือผู้ที่อบรมสั่งสอนบุตรหลานให้เป็นคนดี ครูจึงควรเป็นตัวอย่างที่ดีของศิษย์ เมื่อใดที่ครูปฏิบัติตนไม่เหมาะสมแก่การเคารพยกย่อง นักเรียนก็จะเสื่อมศรัทธา หหมดความเชื่อถือ และจะประพฤติปฏิบัติตนไปในทางที่ไม่ดีบ้าง เพราะได้เห็นตัวอย่างที่ไม่ดีจากผู้ใหญ่ ครูมีความเห็นว่า การที่ผู้ใหญ่ตามใจเด็กมากเกินไปเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ดังที่ วอลเตอร์ เจ. โควิลล์ (Walter J. Coville) และคณะได้ศึกษาสาเหตุของการที่บุคคลมีพฤติกรรมขัดกับสังคม พบว่า การตามใจมากเกินไปจนเกินขอบเขตเด็กมักจะหาความพอใจของตนเอง ไม่รู้จักยับยั้งความต้องการ ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมและจะมีปฏิกิริยาเป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม¹ เรื่องที่ผู้ปกครองเห็นว่า เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาพฤติกรรมที่น้อยที่สุด คือ การถูกบังคับเข้มงวดมากเกินไปแสดงว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่ มีความเข้าใจว่า วิธีการเลี้ยงดูบุตรหลานให้เป็นคนดีนั้น จะต้องมีการบังคับเข้มงวดเหมือนดังสุภาวดีโบราณว่า "รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี" ผู้ใหญ่จึงคิดว่าการบังคับเข้มงวดคือการประพฤติปฏิบัติของบุตรหลานของตนนั้น เป็นสิ่งที่ถูกที่ควรแล้ว และไม่คิดว่า วิธีนี้จะก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาขึ้นได้ ความเข้าใจของผู้ปกครองนี้เป็นความเข้าใจที่ผิด เพราะการเลี้ยงดูแบบบังคับเข้มงวดเกินไป มีได้เป็นผลดีแต่กลับก่อให้เกิดผลร้ายต่อเด็ก อลิซาเบธ บี. เฮิร์ลลอค (Elizabeth B. Hurlock) กล่าวว่า เด็กวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูโดยวิธีการที่เข้มงวดใช้อำนาจ มักจะกลายเป็นคนที่ยอมแพ้อย่างรวดเร็วที่จะเป็นผู้ตามมากกว่าผู้นำ² นอกจากนี้การวิจัยของ พิสัมย์ วิบูลสวัสดิ์ พบว่าสาเหตุประการหนึ่งของเด็กที่กระทำผิดกฎหมายเนื่องมาจากความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ดี

¹Walter J. Coville, Timothy W. Costello and Fabian L. Rouke, Abnormal Psychology, p.127.

²Elizabeth B. Hurlock, Child Development, pp.192-194.

เด็กมีความรู้สึกว่าการคาบคอกเขาใจ หรือยอมรับตน เด็กได้รับการลงโทษบ่อยครั้ง¹ การแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่าง ๆ จึงจำเป็นที่จะต้องทราบถึงสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาทั้งหลายอย่างถี่ถ้วน

13. ครูและผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่า วิธีการที่จะปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงามให้กับนักเรียนมัธยมศึกษาที่สำคัญที่สุด คือ การที่ผู้ใหญ่ต้องปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีของเด็ก เพราะคานิยมในสังคมไทยยึดถือว่า ผู้ใหญ่ของ เคารพผู้ใหญ่ การที่เด็กจะคัดค้านใจทำอะไรลงไป มักจะผู้ใหญ่เป็นผู้แนะนำ เด็กจะเรียนรู้การกระทำของผู้ใหญ่และจะเลียนแบบพฤติกรรมตลอดเวลา ดังที่ วอลเตอร์ เจ โควิลด์ (Walter J. Coville) ได้แสดงความคิดเห็นว่า การขาดแบบอย่างที่ดีของเด็ก จะทำให้เด็กยุ่งยากใจและก่อให้เกิดปัญหาขึ้นได้² ดังนั้นผู้ใหญ่ทุกคนควรได้ตระหนักว่า ตนได้ประพฤติปฏิบัติในสิ่งใดที่พึงามเหมาะสมที่จะเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับเด็กและเยาวชนทั้งหลายแล้วหรือยัง วิธีการปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงามที่ผู้ปกครองและครู เห็นว่า สำคัญน้อยที่สุด คือ การใช้หลักเหตุผลชี้แจงให้เด็กได้เข้าใจ และการที่ผู้ใหญ่ต้องวางระเบียบไว้อย่างแน่นอนเสมอต้นเสมอปลาย จากความคิดเห็นทั้งสองประการนี้ แสดงให้เห็นว่าผู้ใหญ่จะไม่คอยใช้เหตุผล และไม่มีการเปรียบเทียบแบบแผนวางไว้อย่างแน่นอนในการอบรมสั่งสอนเด็ก การกระทำเช่นนี้จะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อผู้ใหญ่ เพราะการกระทำของผู้ใหญ่ขาดระเบียบ ไม่เสมอต้นเสมอปลาย และใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล การปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงามให้กับเด็กด้วยวิธีการเช่นนี้ คงจะบรรลุเป้าหมายได้โดยยาก จึงจำเป็นที่ผู้ใหญ่ทุกคนควรจะได้แก้ไขปรับปรุงวิธีการอบรมของตนให้ดีขึ้น

¹พิสมัย วิบูลย์สวัสดิ์, "การศึกษาปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัวตามทัศนะของเด็กที่กระทำผิดกฎหมาย และเด็กที่ไม่กระทำผิดกฎหมาย," หน้า 69 - 71.

²Walter J. Coville, Timothy W. Costello and Fabian L. Rouke, Abnormal Psychology, p.127.

14. ข้อเสนอแนะของครูและผู้ปกครอง เกี่ยวกับการปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้กับนักเรียนมัธยมศึกษาชั้น อนุบาลใหญ่เห็นว่า ทุกหน่วยงานควรจะร่วมมือกันในการแก้ปัญหาที่มีโซ่เพียงแต่เป็นหน้าที่ของครู และผู้ปกครอง เท่านั้น นักการศึกษา ผู้บริหาร รัฐบาล สื่อมวลชนทั้งหลาย ควรจะให้ความสำคัญของปัญหาเยาวชน และในการอบรมสั่งสอนนั้น ควรใช้หลักธรรมทางพุทธศาสนา เป็นเครื่องจูงใจเยาวชน ผู้ใหญ่ของ รุจักโซ่ เหตุและผล ยกตัวอย่างชัดเจนให้บุคคลเห็นความสำคัญของการมีศีลธรรม จรรยา ความคิดเห็นของผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่า ควรได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง การจัดหลักสูตรการศึกษา ให้เด็กได้มีการเรียนรู้ที่จะเป็นพลเมืองที่ดีออกไปภายนอก มีโซ่ เน้นทฤษฎีวิชาการแต่เพียงอย่างเดียว ควรได้มีการส่งเสริมทางด้านปฏิบัติ โดยอาจถูกต้อง ควบ นอกจากนั้น ผู้ปกครองเห็นว่า การที่ผู้ใหญ่จะลงโทษเด็กนั้น ควรกระทำด้วยความรัก สิ่งสำคัญที่จะทำให้สัมพันธ์ภาพในครอบครัวระหว่างผู้ใหญ่และเด็กเป็นไปอย่างดีนั้น คือ การที่ผู้ใหญ่ต้องสร้างทัศนคติที่ดีให้เกิดขึ้นแก่เด็กเป็นประการแรก ดังผลการศึกษาของ ลอเรธา อาร์ ลอเรนิตีส (Loretta R. Laurenitis) ที่พบว่า ทัศนคติที่ดีของ ครอบครัว มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็ก ในทางตรงกันข้าม ทัศนคติที่ไม่ดีของพ่อแม่ ย่อมมีผลในทางไม่ดีต่อพฤติกรรมของเด็ก¹ ควบเหตุนี้ การที่ผู้ใหญ่จะลงโทษเด็กเมื่อ กระทำผิดนั้น ควรให้เด็กมีความรู้สึก ว่าผู้ใหญ่ทำไปด้วยความรัก และหวังดี มีโซ่ทำ โทษด้วยอารมณ์ การลงโทษเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดความกลัว และวิตกกังวล และเป็นต้นเหตุของการขาดความเชื่อมั่นในตนเอง การที่ผู้ใหญ่จะแก้ไขความผิดของเด็ก ควรให้เด็กได้เรียนรู้ถึงสิ่งที่ผิดและสิ่งที่ถูก เพื่อเด็กจะได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตน ไปในทางที่ดีขึ้น อาร์เทอร์ ที เจอซิลด์² (Arthur T. Jersild) ได้สรุปการลงโทษว่า

¹Loretta R. Laurenitis, "Parents' Perceptions of their Children, Parents' Child-Rearing Practices, and Children's Interpersonal Behavior with an Adult," p.6336-B.

²Arthur T. Jersild, Child Psychology, Englewood Cliffs, N.J.:Prentice-Hall, 1960), pp.89-93.

เป็นการย้ำให้เห็นความสำคัญของระเบียบวินัย ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็น แต่ผู้ปกครองควรจะมีระดับความหวังมิให้การลงโทษกระทำในขณะที่โกรธ อย่าให้นักเรียนเข้าใจว่าการลงโทษเป็นการแก้แค้น ซึ่งจะทำให้เกิดการลงตีและคับแค้นใจมากขึ้น ผู้ใหญ่ทั้งหลายจึงควรที่จะศึกษาและนำข้อเสนอแนะเหล่านี้ไปใช้ได้อย่างถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูและผู้ปกครองเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ดังกล่าวมาแล้วนั้น ปรากฏว่า ครูและผู้ปกครอง มีความคิดเห็นว่า พฤติกรรมส่วนใหญ่มีความสำคัญมากต่อ นักเรียนมัธยมศึกษา มีบางเรื่องที่ครูและผู้ปกครองเห็นว่า มีความสำคัญมากที่สุด และบางเรื่องสำคัญปานกลางเท่านั้น และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนรวมของครูและผู้ปกครอง ในพฤติกรรมด้านต่าง ๆ แล้ว จะเห็นว่า ครูให้ความสำคัญเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษา มากกว่าผู้ปกครอง จากผลการวิจัยครั้งนี้ได้แสดงให้เห็นว่า ครูและผู้ปกครองได้ตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบในการปลูกฝังพฤติกรรมที่ดีงามให้กับเยาวชน แต่ผู้ปกครองได้ตระหนักถึงความสำคัญน้อยกว่า ทำให้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้ปกครองและครูควรจะใคร่ร่วมมือกัน กำหนดแนวทางและวางจุดมุ่งหมายในการปลูกฝังพฤติกรรมแก่เยาวชนให้สอดคล้องกัน เพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่ดีสืบต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับครู

1. ครูทุกคนพึงได้ตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบในการที่จะอบรมสั่งสอนและพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน มิใช่คิดว่า เป็นหน้าที่ของครูที่สอนวิชาหน้าที่ศีลธรรมเท่านั้น
2. ครูควรมีความรู้ ในหลักจิตวิทยาเป็นอย่างดี และสามารถนำหลักจิตวิทยาเหล่านั้นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อครูจะได้เข้าใจพฤติกรรมของนักเรียน สามารถช่วยแก้ปัญหา และให้ข้อเสนอแนะที่ถูกต้องแก่นักเรียนได้
3. ครูควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และให้การป้องกันแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

4. ครูควรใช้เวลานอกเหนือจากเวลาสอนทำความสนิทสนม และเป็นกันเองกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความไว้วางใจ และเห็นว่าครูคือ ผู้ให้คำปรึกษาที่ดี และสามารถช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้กับนักเรียนได้

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปกครอง

1. ผู้ปกครองพึงตระหนักว่า สิ่งที่เกิดจากการจากผู้ใหญ่เป็นประการสำคัญ คือ ความรัก ความอบอุ่น ดังนั้นผู้ปกครองทั้งหลายควรแสดงให้เด็กเห็นว่า ความสุข และความอบอุ่นนั้น สามารถหาได้จากภายในบ้านของตนเอง

2. ผู้ปกครองต้องพยายามเข้าใจความคิด ความต้องการของเด็กแต่ละคน ต้องทำตนให้เป็นที่ไว้วางใจ เป็นผู้ที่มีเหตุผล อดทนและมีเวลาให้เด็ก เพื่อการดูแลที่ใกล้ชิด และเพื่อเข้าใจปัญหาเด็กอย่างแท้จริง

3. ผู้ปกครองพึงได้เข้าใจถึงความสำคัญในการปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงงาม ให้เด็กได้อย่างถูกต้อง เมื่อใดที่เกิดปัญหาพฤติกรรมขึ้น ผู้ปกครองพึงได้ตระหนักถึงการขอความร่วมมือจากครู เพื่อช่วยเหลือกันในการแก้ปัญหาพฤติกรรม และส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่อไป

4. ผู้ปกครอง ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี ให้เด็กได้เห็นในสิ่งที่ดีงาม เพื่อที่จะได้เป็นการปลูกฝังพฤติกรรมที่เหมาะสมให้กับเด็กต่อไปในภายภาคหน้า

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1. ผู้บริหารและนักการศึกษาพึงได้ตระหนักและเห็นความสำคัญว่า หลักสูตรการเรียนการสอนทุกวิชานั้น สามารถจะสอดแทรกการเรียนรู้อุทิศตนที่พึงงามให้กับผู้เรียนได้ตลอดเวลา ไม่เฉพาะแต่วิชาศีลธรรมที่เน้นเรื่องศาสนา และจริยธรรมเท่านั้น

2. หน่วยงานการศึกษาที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการจัดหลักสูตร และการผลิตครู เช่น กระทรวงศึกษาธิการ ควรจะเน้นการจัดหลักสูตรการสอนที่ส่งเสริมการปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงงาม และจัดอบรมครูในสาขาวิชาต่าง ๆ ให้มีแนวการสอนที่เน้นให้นักเรียนมี

การประพฤติปฏิบัติและแสดงออกในพฤติกรรมที่ดีงาม มากกว่าจะสอนแต่ภาคทฤษฎีเท่านั้น

3. กระทรวงศึกษาธิการ ควรได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนทั้งหลายจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่เน้นการปลูกฝังพฤติกรรมที่ดีงามให้กับนักเรียน เช่น กิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีความสำนึกในคุณค่าของวัฒนธรรมไทย กิจกรรมทางศาสนา ศิลปของชาติ กิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีความสำนึกในคุณค่าของระเบียบวินัยในสังคม ส่งเสริมการจัดนิทรรศการในเชิงสร้างสรรค์เกี่ยวกับบทบาทของบุคคลในสังคม กิจกรรมด้านศิลปะและดนตรี เพื่อเสริมสร้างทักษะ และประสบการณ์ให้กับเด็ก กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพอนามัย กิจกรรมการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม เป็นต้น

4. ผู้บริหาร ควรสนับสนุนการดำเนินงานของสมาคมครูและผู้นักครอง ให้ได้มีบทบาทและร่วมมือกันอย่างแท้จริง ในการปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชน ส่งเสริมให้ครูและผู้นักครอง ได้มีโอกาสพบปะกันมากขึ้น เพื่อปรึกษาหารือและเปลี่ยนความคิดเห็นและช่วยกันแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาโดยวิธีการที่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะสำหรับรัฐบาลและหน่วยงานต่าง ๆ

1. รัฐบาลควรได้จัดแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการพัฒนาอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในค่านี้นี้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายในที่สุด

2. รัฐบาลควรจัดให้มีหน่วยงานเอกชนที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานพัฒนาเด็กและเยาวชน เพื่อจะได้ทำงานให้สอดคล้องกับรัฐบาลเพิ่มมากขึ้น

3. รัฐบาลควรจัดอบรมครูและผู้นักครอง พร้อมกับมาตรการที่จะแนวแนวทางให้ครูและผู้นักครอง นำไปอบรมเด็กและเยาวชนให้เป็นแบบแผนเดียวกัน

4. หน่วยงานของรัฐบาล เช่น กรมประชาสงเคราะห์ ควรได้จัดหางานให้เด็กและเยาวชนทำ เพื่อเป็นการฝึกบุคลิกภาพและปลูกฝังพฤติกรรมที่ดีงามให้กับเด็กและเยาวชนในคานต่าง ๆ

5. รัฐบาลควรได้ควบคุมสื่อมวลชน อันได้แก่ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ ให้ดำเนินงานอยู่ในขอบเขตของการสร้างคุณธรรมที่ดีงาม

3. สถาบันทางศาสนาอันใดแก่ วัด โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ควรจะ
 ได้มีบทบาทในการปลูกฝังพฤติกรรมที่ดีงามให้เยาวชนได้มากขึ้น โดยการจัดกิจกรรมทาง
 ศาสนา และจริยธรรมที่น่าสนใจ เพื่อที่จะเป็นการจูงใจเด็กและเยาวชนให้หันมาสนใจ
 เรื่องราวทางศาสนามากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยต่อไป

1. จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า เพศมีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็นของ
 ครูและผู้บริหาร การที่ครูและผู้บริหารมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอาจจะมีสาเหตุมาจาก
 ตัวแปรอื่น ๆ อันใดแก่ การศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ ซึ่งน่าสนใจและควรจะได้ทำการ
 ศึกษาวิจัยต่อไป

2. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหารเฉพาะใน
 เขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรจะได้มีการศึกษาความคิดเห็นของ
 ครูและผู้บริหารในต่างจังหวัด เพื่อที่จะได้เปรียบเทียบกับผลการวิจัยครั้งนี้

3. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ไว้ยังไม่ครบถ้วน
 ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรจะได้สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ให้
 ละเอียดมากกว่านี้

4. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โรงเรียน
 รัฐบาล โรงเรียนราษฎร์ และโรงเรียนสาธิต ว่าทั้งครูและผู้บริหารของโรงเรียนทั้งสาม
 ประเภท มีความคิดเห็นในเรื่องพฤติกรรมที่พึงประสงค์เหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย